

Александър Кънев

Александър Къосев

Боян Знеполски

Валентин Калинов

Васил Видински

Калин Янакиев

Красимир Стоянов

Лидия Кондова

Петър Горанов

Стоян Ставру

Хараламби Паницигис

Янаки Стоилов

Истории и разказвачи

философия

право

литература

специално издание за юбилея на професор Стилиян Йотов

© Alexander Kanev, Alexander Kiossev, Boyan Znepolski,
Haralambi Panicidis, Kalin Yanakiev, Krassimir Stojanov,
Petar Goranov, Stoyan Stavru, Lydia Kondova,
Valentin Kalinov, Vassil Vidinsky, Yanaki Stoilov, *authors*

STORIES AND STORYTELLERS:

Philosophy, Law, Literature

A Special Edition Dedicated to the Jubilee of Professor Stiliyan Yotov

Edited by © Antoaneta Koleva, Stoyan Stavru, Valentin Kalinov, 2020

© **КК** – Critique and Humanism Publishing House, 2020

ИСТОРИИ И РАЗКАЗВАЧИ:

философия, право, литература

Специално издание за юбилея на професор Стилиян Йотов

© Александър Кънев, Александър Къосев, Боян Знеполски, Валентин Калинов,
Васил Видински, Калин Янакиев, Красимир Стоянов, Лидия Кондова,
Петър Горанов, Стоян Ставру, Хараламби Паницидис, Янаки Стоилов, *автори*
© Антоанета Колева, Валентин Калинов, Стоян Ставру, *съставители*
© Гергана Икономова, *дизайн*
© издателска къща **КК** – Критика и Хуманизъм, 2020

ISBN 978 954 587 234 1

Тази година професорът от Катедра История на философията във Философски факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ Стилиян Йотов – приятел, учител, вдъхновител, професионален партньор, дискуссионен опонент... – има юбилей. Книгата, която държите в ръце, се роди от желанието да го зарадваме именно там, където той самият не е спирал да ни радва, но и да ни провокира през годините – на попрището на мисленето.

Беше удоволствие да видим как към идеята ни за показване на признание се присъединяват авторите, които ще прочетете тук и към които се обръщаме, грижливо водени от един безкомпромисен критерий: факта, че през годините те са работили в общи със Стилиян изследователски полета или върху общи референтни автори. Именно те – на които благодарим! – направиха книгата истинско приключение от различия, същински полилог. Темите варират от еротика до ‘празно отношение’, от философски сън до аграрен патос, от протестни движения до (анти)естетизъм, от литературно-утопичното до популисткото, но и на моменти застават в пряко свързващи ги линии: от нефилософското към настояване над още от философското, от правата – право към респекта пред личността... Различните разказвачи разказват своите различни истории и виждаме как замисленият като пръв слушател на всички тези истории професор

в някакъв смисъл застава до разказвачите им, готов във всеки момент да се намеси и да спори с тях, да се усмихне окуражаващо, да добави весел коментар или да напомни за някоя „пропусната“ книга, да изрази скептицизъм, да нападне или подкрепи тезите им с нов, изненадващ аргумент... – изобищо, да се превърне в „главен герой“ на случващото се в празничната среща, каквато е тази книга.

Но Стилиян Йотов е и толкова добре познатият ни разказвач, който би могъл да заеме място със своя история-текст във всеки един от тематичните блокове, които в този том преднамерено отделихме само със звездички, може би очаквайки в една игра на мислене сам да предложи „заглавия на разделите“. И никой от познаващите полетата на досегашните му занимания няма да бъде учуден, че той има мястото си и в историко-философските драми и съвременните им интерпретации, и в политическата и моралната философия, и във философията на правото и правата, и в опитите да се свържат по различни пътища философия, литература, религия и право... Изчерпателното изброяване е невъзможно, а енергията на Стилиян го въвлеча постоянно в нови интелектуални начинания, от които се раждат нови истории. Достатъчно е човек да направи справка за написаните – и преведените, те са цяла отделна тема! – от него книги, за да разбере срещу каква продуктивност и ерудираност се изправя всеки разговор със Стилиян. Ето, признаваме, че решихме да добавим към книгата не списък с всички негови публикации, както традиционно се прави, а само монографиите му – не просто защото смятаме, че той тепърва има да пише и казва много неща, но и защото... допускахме къде сериозно, къде на шега, че докато финализираме издаването на книгата, той вече ще е подготвил

или направо публикувал още текстове, пълни с нови хрумвания, и нашата библиография ще е непоправимо непълна! Едва ли са мнозина по-продуктивните от него автори в съвременния български академичен свят.

Надеждата ни е, че събраните текстове ще провокират любопитство и вдъхновение не само у Стилиян, който ги има в изобилие и заразява с тях студентите си, приятелите, колегите. Но и сред читателите на тази книга, дори сред онези най-млади от тях, които за пръв път ще чуват името му или имената на авторите в нея. Така историите и техните разказвачи биха станали подбудители за нови, „млади“ истории, за диалози и разговори, за споделяне на „фини различия“ и грандиозни размивания по вълнуващи всички ни, независимо от нашата възраст, школи и пристрастия, проблеми.

С тази книга, написана от приятели, колеги и мислещи в сродни на Стилиян по дух полета, бихме искали да съблазним любопитството на всеки, който се изкушава от може би най-трудната задача: да мисли за... мисленето, дори за привидно немислимото, и то с отдаденост, отговорност, неуморност, страст – с патос и с тип етос, както го прави професор Стилиян Йотов.

От съставителите

фотография Велко Ангелов

Стилиян Йотов е роден на 23 май 1960 г. във Варна.

Завършва философия (и английски език) в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ през 1986 г., а година по-късно става докторант в същия университет. От 1990 г. е асистент с различни преподавателски акценти. Защищава докторат на тема „Към една прагматистка теория и критика на идеологията“. През 2002 г. се хабилитира с труда си „Справедливост и респект“, през 2004 г. защитава титлата доктор на науките с работата „Равенство и егалитаризъм“, а от 2006 г. е професор по Философия на Новото време и Философия на правото.

Бил е стипендиант на ДААД и на фондация „Александър фон Хумболт“, както и гост-професор в Европейски университет „Виадрина“, Франкфурт на Одер.

Превежда текстове на Юрген Хабермас, Теодор В. Адорно, Макс Хоркхаймер, Зигфрид Кракауер. Бил е „Пол Целан“ стипендиант на Института за изследвания на човека, Виена.

Монографии:

2018 – *Благородство или благотворителност: Размишления за позволената лъжа*, С., УИ „Св. Кл. Охридски“.

2016 – *Човешко достойнство и права*, С., Агата-А.

2006 – *Хабермас и претенциите на автономията*, С., Агата-А.

- 2004 – *Равенство и егалитаризъм: Опит за осмисляне на социалната държава*, С., Агата-А.
- 2003 – *Етика и мултикултурализъм. Градивни елементи и скици*, С., Агата-А.
- 2001 – *Справедливост и респект: Опити да се върви напред с Кант*, С., КХ – Критика и Хуманизъм.
- 1994 – *Въведение във философията на правото*, С., Минерва.

Преводи на академични трудове:

- 2020 – Юрген Хабермас, *Комуникативният разум (5 в 1)*, С., КХ – Критика и Хуманизъм (под печат).
- 2016 – К. Ларенц, Н. Луман, Р. Алекси, Х. Келзен, Х. Коинг, Ю. Хабермас, С. Йотов, *Субективните права: германски визии (и съставителство)*, С., КХ – Критика и Хуманизъм.
- 2016 – З. Кракауер, *Детективският роман. Служителите*, С., Агата-А.
- 2011 – Ю. Хабермас, *За конституцията на Европа. Опит*, С., КХ – Критика и Хуманизъм.
- 2003 – Ю. Хабермас, *Бъдещето на човешката природа*, С., Идея.
- 2002 – Т. В. Адорно, *Естетическа теория* (съвместно със С. Вълкова), С., Агата-А.
- 1999 – М. Хоркхаймер, Т. В. Адорно, *Диалектика на Просвещението*, С., Гал-ико.
- 1999 – Ю. Хабермас, *Философия на езика и социална теория* (съст. Кр. Стоянов), С., Лик.
- 1999 – Ю. Хабермас, *Морал, право, демокрация* (и съставителство), С., Дом на науките за човека.
- 1995 – Ю. Хабермас, *Структурни изменения на публичността*, С., ЦИД и Изд. на СУ „Св. Климент Охридски“.

За авторите:

Александър Кънев е професор по Съвременна философия към Катедра История на философията на СУ „Св. Климент Охридски“. Основните му интереси са: метафилософия, метафизика, Витгенщайн и Хайдегер. Адрес за кореспонденция: alexkanev@abv.bg.

Александър Къосев е професор по История на модерната култура и директор на Културния център на СУ „Св. Климент Охридски“. Изследователските му интереси обхващат проблемите на четенето, визуалната култура, културната история на тоталитаризма и прехода. Адрес за кореспонденция: akiossev@gmail.com, сайт: <https://sites.google.com/site/alexanderkiossev/>.

Боян Знеполски е професор в Катедра Социология на СУ „Св. Климент Охридски“. Интересите му са в сферата на политическата социология и политическата философия, социологията на културата и методологията на социалните науки. Адрес за кореспонденция: boyanzer@gmail.com.

Валентин Калинов е доктор по философия на СУ „Св. Климент Охридски“ с интереси в областта на психоанализата, философията на психиатрията и психопатологията. Адрес за кореспонденция: valentin_kalinov@abv.bg.

Васил Видински е преподавател по Философия на Новото време и Съвременна философия към Катедра История на философията на СУ „Св. Климент Охридски“. Изследователската му дейност засяга отношението между история и съвременност на философията; взаимодействията между метафизика и наука през Новото време; философската роля на аморфното понятие „контекст“; съвременното технологично развитие и бъдещето на човека; отношението между наука и култура. Сайт: vidinsky.com; адрес за кореспонденция: vidinsky@phls.uni-sofia.bg.

Калин Янакиев е професор в Катедра Теория и история на културата на СУ „Св. Климент Охридски“. Интересите му са в областта на богословието, християнската и екзистенциалната философия, историята на средновековната философия и култура. Адрес за кореспонденция: kalin.yanakiev@gmail.com.

Красимир Стоянов е редовен професор и ръководител на Катедра Философия и теория на образованието в Университет Айхщет-Инголцат, Германия. Изследователските му интереси са в областите: понятието за образование, образователна справедливост, политическа философия с особен акцент върху късната Фанкфуртска школа, аналитично неохегелианство. Адрес за кореспонденция: Krassimir.Stojanov@ku.de.

Лидия Кондова е доктор по философия и главен асистент в Катедра История на философията на СУ „Св. Климент Охридски“. Основните ѝ интереси са в направленията немска класическа философия и философия на Новото време. Адрес за кореспонденция: lkondova@uni-sofia.bg.

Петър Горанов е доцент към Катедра Логика, етика, естетика на СУ „Св. Климент Охридски“, преподавател по етика, история на нравите и др. Ключови думи на полето от интереси: етика на желанието, ерос и етос, философия на играта, мислене и знание и др. Адрес за кореспонденция: petrogor@mail.bg.

Стоян Ставру е доктор по право и доктор по философия, доцент в ИФС при БАН. Интересите му са в областта на философията на правото, вещното право, биоетиката и биоправото. Адрес за кореспонденция: stoyan.stavru@gmail.com.

Хараламби Паницидис е професор по Нова Философия (XIX в.), История на марксизма: основни направления, и Руска философия към Катедра История на философията на СУ „Св. Климент Охридски“. Интересите му са в областта на преподаваните от него дисциплини, както и някои области на философия на културата, философска антропология и социална философия. Адрес за кореспонденция: harry_panicidis@abv.bg.

Янаки Стоилов е професор, ръководител Катедра Теория и история на държавата и правото в Юридически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Адрес за кореспонденция: ybsvt@abv.bg.

Contents

Editors' Foreword 7

Vassil Vidinsky

Initial Conditions for a Dialectics of Empty Relation 13

Lydia Kondova

Jacobi's Non-Philosophy Between Enlightenment and
Romanticism 33

Valentin Kalinov

The Dream of Cogito 49

Petar Goranov

Erotics and Sexualisation
(A Discursive Promenade Along Several Historical
Landmarks) 67

Alexander Kanev

Why (Still) Philosophy? 87

Boyan Znepolski

How to Interpret the Protest Movements
of the Public Space? 109

Krassimir Stojanov
Populism as Subject of Social Critique 131

Kalin Yanakiev
Towards an Ontological Foundation
of the Respect for the Human Person 147

Haralambi Panicidis
Vasily Rozanov: An Aesthetic Deconstruction
of Christianity 158

Yanaki Stoilov
The Rights – Pathos and Prose 173

Stoyan Stavru
Agrarian Reflux:
Socialist Property and Agricultural Lands in
People's Republic of Bulgaria 191

Alexander Kiossev
Dreams at the End of the Road
Folklore Marxisms and Exploration of Utopia in
Platonov's Novel *Tchevengur* 209

Professor Stiliyan Yotov – Bio-bibliography 251

About the authors 254

издателска къща **КК**kx@bspb.org
.....
софия 1000 площад „славейков“ 11
..... за продажби: 0895 772508.....
..... **ново: можете да поръчате книги от нашата нова
интернет страница: www.kx-publishing.org**.....

за книжарници: можете да намерите книгите ни на Бирса „Болуд“,
София, офис 6 (сутерен)

ако искате да получавате новини за книгите ни
и техните промоции, изпратете празно електронно съобщение с
тема/subject NEWS на адрес: kx@bspb.org

Александър Кънев, Александър Късов, Боян Знеполски,
Валентин Калинов, Васил Видински, Калин Янакиев, Красимир
Стоянов, Лидия Кондова, Петър Горанов, Стоян Ставру,
Хараламби Паницидис, Янаки Стоилов

ИСТОРИИ И РАЗКАЗВАЧИ:
философия, право, литература

специално издание за юбилея на професор Стилиян Йотов

съставителство Антоанета Колева, Валентин Калинов, Стоян Ставру
научна редакция доц. д-р Стоян Ставру
дизайн Гергана Икономова
корекции Жечка Тодорова
техническа редакция Ася Захариева

Издателска къща **КК** – Критика и Хуманизъм

ISBN 978 954 587 234 1